

Tanárszakos hallgatói fórum 4. **(Szeged, 2021. április 13. 18 óra)**

A Szegedi Tudományegyetem Tanárképző Központja (a továbbiakban SZTE TKK) **fórum** sorozatot hirdet a 2020/2021. tanév II. felében a **tanárszakos hallgatóknak**. A fórum célja a tanárszakos hallgatók véleményének megismerése képzésükről, pozitív, negatív tapasztalataikról, javaslataikról. A fórumok **évfolyamonként** különböző időpontokban kerülnek meghirdetésre.

A fórum sorozat idei zárásaként az **I. és II. éves hallgatóinkat** vártuk 2021. április 13-án 18 órától az aktuális járványügyi helyzetre való tekintettel a Coospace felületén. A fórumra 31 hallgató regisztrált. A fórum gördülékeny és hatékony lebonyolítása érdekében ezúttal is arra kértük a hallgatókat, hogy kérdéseiket lehetőség szerint előzetesen küldjék meg. Ennek ellenére a fórum napjáig nem érkezett kérdés az I. és II. éves hallgatóktól, csak azt a jelzést kaptuk, néhány, a szakváltás lehetőségével élő hallgató nem a megfelelő fórumhoz került résztvevőként. A jövőben igyekszünk orvosolni ezt a problémát. Egyeztetünk az üzemeltetéssel a lehetséges megoldásokról, és a következő tanévben remélhetőleg ki tudjuk küszöbölni ezt a problémát.

Természetesen a szakváltás miatt idesorolt hallgatók kérdéseire is válaszoltunk, melyek a csoportos tanítási gyakorlat teljesítésére vonatkoztak. Tájékoztatásul elmondtuk, hogy a csoportos tanítási gyakorlatra lehetőség szerint mindenkit valamelyik egyetemi gyakorlóintézménybe osztunk be. Felhívtuk a figyelmet arra is, milyen következményekkel jár, ha valaki nem tudja teljesíteni a gyakorlatot. Ilyen esetben azt tanácsoltuk, minél hamarabb vegyék fel a kapcsolatot az SZTE TKK-val a tkk@szte.hu e-mail címen, írják le, mi a probléma, és az SZTE TKK munkatársai igyekeznek az adott helyzetben a lehető legrövidebb idő alatt a legoptimálisabb megoldási lehetőségeket felvázolni.

Időt adva a résztvevőknek az eseteleges kérdések megfogalmazására, tájékoztattuk őket az SZTE TKK hatásköréről, az I. és II. éves hallgatók számára a 6. félévben esedékessé váló szakosodás (elágazás) szabályozásáról, annak előfeltételeiről. Felhívtuk a hallgatók figyelmét arra, hogy az ezzel kapcsolatos információkat az SZTE TKK honlapján (<https://u-szeged.hu/tanarkepzes-index>) a Hírek, illetve a Szabályzatok menüpontban találhatják meg.

Ezután az I. és II. éves hallgatók is bátrabban tettek fel szóban, illetve a chat segítségével írásban kérdéseket, melyek az alábbi témaköröket érintették:

- a tanítási gyakorlatok helye, ideje
- az összefüggő egyéni tanítási gyakorlat anyagi támogatása
- a szakdolgozat elkészítésének ideje, választható témái
- alapvizsgák
- közös kurzusok az alap- és mesterképzésben tanuló, nem tanárszakos hallgatókkal
- a diszciplináris kurzusok tartalmának relevanciája
- a tanulmányi ösztöndíj pontszámítása.

A kérdések egy része a tanárképzés szakmai tartalmaira vonatkozik. A felsorolás azt is jól mutatja, hogy **néhány témakör** (pl. a kurzusok szakmai tartalma, alapvizsgák, a szakdolgozat témái, a tanulmányi ösztöndíj pontszámítása) **nem az SZTE TKK hatáskörébe tartozik. Ezeket a kérdéseket** (természetesen név nélkül) **továbbítjuk** Prof. Dr. Gellén Klára oktatási rektorhelyettes asszonynak, a tanárképzésben részt vevő karok oktatási dékánhelyetteseinek, az érintett szaktanszékeknek, illetve egységeknek. A kérdések egy része pedig (pl.

kreditszámok, egyes szakok szakismereti körei) **törvényi előírás**, ami kötelező érvényű minden felsőoktatási intézményre (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről). Ilyen kérdéseknél tájékoztattuk a hallgatókat a törvényi előírásokról.

A fórumon az alábbi kérdésekre tudunk választ adni:

Szakosodás

A szakosodás rendjének általános szabályait a 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet írja elő. Az elágazás Egyetemünkön történő helyi szabályozásáról, a megszerzendő kreditek számáról és összetételéről a Tanárképző Központ honlapján levő Szabályzatok menüpontban Az osztatlan tanárképzés dokumentumai között elérhető „A tanári szakképzettség elágazásának szabályozása című” dokumentumból tájékozódhatnak a hallgatók (<http://www.u-szeged.hu/tanarkepzes/szabalyzatok>).

Felhívtuk a hallgatók figyelmét arra, hogy kurzusaik teljesítésénél tartsák szem előtt a szakosodáshoz/elágazáshoz szükséges kötelező kreditteljesítéseket. A közös képzési szakasz kreditértéke 180 kredit, ebből az elágazási döntésig legalább 150 kredit teljesítendő – az alábbi megosztásban: Ha a hallgatónak mindkét szakján lehetősége van választani a 4+1 és 5+1 képzés között, akkor legalább 69–69 szakos kreditet kell teljesítenie (ebből: 65 szakos és 4 szakmódszertani), valamint 12 kreditet a pedagógiai-pszichológiai tárgyakból. A pusztán kreditmennyiségen túl azonban vizsgálendő az is, hogy a 69–69 kreditben minden olyan kiemelkedően fontos tantárgy/vizsga teljesítése benne legyen, amelyeket a szakok tantervei mérföldkő jellegűnek határoznak meg (pl. nyelvi alapvizsga stb.). Ezért az elágazási döntés meghozatalakor ez is ellenőrzésre kerül.

Összefüggő, egyéni szakmai gyakorlat

Az SZTE Tanulmányi és vizsgaszabályzat 3/b. mellékletét képező a „Szakmai gyakorlat az osztatlan tanárképzésben a Szegedi Tudományegyetemen” című szabályzat értelmében az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat mentor/társmentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett, gyakorlóiskolában/gyakorlólhelyen/köznevelési intézményben végzett, összefüggő, a képzés utolsó évében folyó egyéni gyakorlat. A hallgató az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatra az aktuális tájékoztatókban megadott módon és határidővel a MODULO felületén köteles jelentkezni. A gyakorlat szervezésének felelőse az SZTE TKK, együttműködésben a gyakorlóiskolákkal.

Ha egy hallgatónak kifejezetten nyomós indoka van arra, hogy egy általa választott intézményben teljesíthesse a gyakorlatát (pl. leendő álláshely ígérete), akkor – bizonyos minőségbiztosítási feltételek megléte esetén – van lehetőség erre vonatkozóan kérvényt beadni. Külső gyakorlati kérelem esetében kérjük a mentortanárok mentori végzettségét vagy szakvizsgáját igazoló okiratok másolatát. A kérelem beadása nem egyenlő az engedélyezéssel, bizottság dönt a kérelem engedélyezéséről. Valóban van olyan rendkívüli eset, amikor a bizottság a szabályok betartása mellett méltányosságot gyakorol.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat állami támogatása a tanárképzésben alapvetően egyéves összefüggő gyakorlaton lévő magyar állami ösztöndíjas nappali és levelező munkarendű aktív hallgatók részére rendelkezésre álló forrás. Az állami támogatás bevezetésére 2018-ban került sor, az érintett hallgatók támogatását 2019-ben és 2020-ban is központi költségvetésből biztosította a magyar állam. A támogatás célja az állami ösztöndíjas képzésben résztvevő, gyakorlatot teljesítő tanárjelöltek megélhetésének támogatása a gyakorlati évben. A támogatás mértéke a mindenkori minimálbér 65%, 2021-ben 104.650 Ft/hó.

Szakedolgozat

Bár a **szakedolgozattal** kapcsolatos kérdések sem tartoznak az SZTE TKK hatáskörébe, ezekre ezen a fórumon is igyekeztünk válaszolni. Az I. és II. éves hallgatókat elsősorban az érdekelte, hol tájékozódhatnak a témáról, hányadik félévben kell elkezdni, illetve befejezni a szakedolgozatot.

A tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 3. § értelmében a záróvizsgára bocsátás feltétele mindkét tanárszakon a tanulmányok lezárása, beleértve a szakedolgozat elkészítését és az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítését is. A Rendelet továbbá kimondja, hogy két tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakedolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

Egyetemünk „A szakedolgozat és a tanári záróvizsga az osztatlan tanárképzésben” című szabályzat (<https://u-szeged.hu/download.php?docID=107523>) értelmében a szakedolgozati téma megválasztásának ideje az általános iskolai és a középiskolai tanári szak esetében eltérő. Az általános iskolai tanári szakon a szakedolgozat témáját és témavezetőjét a mintatanterv szerint haladó hallgató legkésőbb a 7. aktív félév elején, szeptember 30-ig választja. A középiskolai tanári szakon a szakedolgozat témáját és témavezetőjét legkésőbb a 9. aktív félévben, szeptember 30-ig kell kiválasztani. A Szabályzat azt is előírja, hogy a hallgatóknak a szakedolgozat elkészítéséhez két féléven keresztül szakedolgozati szemináriumokon (konzultációkon) kell részt venni. Ezeket a konzultációs órákat a szakedolgozat témavezetőjénél kell felvenni, kreditértékük 2-2 (azaz összesen 4) kredit. A témavezetők a második szakedolgozati szeminárium teljesítéséért járó 2 kreditet az elektronikus tanulmányi rendszerben csak akkor írhatják jóvá, ha a hallgató a dolgozatot legalább 75%-os készültségi fokban bemutatja. A 4 kreditet legkésőbb az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat megkezdéséig meg kell szerezni a hallgatóknak, mert a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés kimondja, az összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat csak akkor kezdhető meg, ha a hallgató – az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani feladatok kivételével – a tanári szakképzettség megszerzéséhez szükséges, elemek tanulmányi és vizsgakövetelményeit, két szakos képzésben mind a két tanárszakján, eredményesen teljesítette.

A szakedolgozati témakörökről többek között az SZTE TKK honlapján (<https://u-szeged.hu/tanarkepzes/szakedolgozati-temak>) is tájékozódhatnak a hallgatók, de javasoltuk, hogy vegyék fel az adott oktatóval a kapcsolatot, akit fel szeretnének kérni a szakedolgozat témavezetésére.

Ezen a fórumon is felmerült a kérdés, hogy van-e lehetőség arra, hogy a tanárszakosokat az oktatás szintjén, illetve az ösztöndíjknál is külön csoportként kezeljék.

A kérést továbbra is jogosnak tartjuk. Mint elhangzott, az összevonásoknak általában finanszírozási okai vannak, de a kérést továbbítjuk Prof. Dr. Gellén Klára oktatási rektorhelyettes asszonynak, a tanárképzésben részt vevő karok oktatási dékánhelyetteseinek, illetve az ösztöndíjra vonatkozó kérést az EHÖK-nek.

Szeged, 2021. április 15.